

MS339 - Cảm nhận chi tiết "ánh sáng" trong Hai đứa trẻ của Thạch Lam

Author : Quản trị

Đề bài: Cảm nhận chi tiết "ánh sáng" trong Hai đứa trẻ của Thạch Lam

Bài làm

Nhắc đến bóng tối, người ta thường liên tưởng đến một khoảng không màu đen, đầy u ám và bí ẩn. Ở trong khoảng không ngọt ngào ấy, nỗi sợ hãi bao trùm, thắt nghẹn lồng ngực bởi những điều mà ta không thể nhìn thấy. Ngay hoàn cảnh đó, con người ta vô thức lục lọi, tìm kiếm những tia sáng, dù chỉ là le lói. Thế nhưng, liệu rằng những ánh sáng leo lắt trong bóng tối có thật giúp con người ta vơi đi phần nào nỗi lo sợ? Sẽ chẳng thể nào có một câu trả lời trọn vẹn cho câu hỏi này nếu bạn chưa được hòa cảm xúc với Liên - một tạo dựng thành công của Thạch Lam trong đoạn trích Hai đứa trẻ, câu chuyện về cái phố huyện nghèo rơi rớt những tia sáng nhỏ trong sự thống trị của bóng đêm.

Cái phố huyện nghèo dưới góc nhìn của Liên đã đượm màu u buồn ngay từ lúc chiều tàn với tiếng trống thu không, tiếng ếch nhái kêu ran, tiếng muỗi vo ve,... và với cả những con người quần quanh. Màn đêm dần trùm xuống nơi đây, như kéo theo sự lụi tàn của những con người ấy. Họ như lẫn mình vào cái bóng tối kia, trông thật nhạt nhòa và đáng thương.

Khi ánh sáng thái dương riu mắt khuất sau những dải núi chán chường bởi cái nhịp sống ì ạch phố huyện, bóng đêm lan tràn khắp những ngõ phố thì cái ánh sáng nhỏ nhoi từ những con đom đóm, từ ông sao vằng vặc trên vũ trụ sâu thẳm, lọt thỏm qua khe cửa các nhà còn thức, xuất hiện rõ ràng. Chúng ta cứ nghĩ rằng những ánh sáng ấy sẽ mang lại sự hào hứng cho những đứa trẻ. Nhưng chính lúc ấy, mọi nỗi đau mới thật sự ám ảnh lên tâm trí cô bé Liên đáng thương.

Những ánh sáng lơ lửng trong bóng đêm, trêu ghẹo con người. Những ánh sáng ấy, rực rỡ nhưng chẳng ai chạm lấy được. Cái đuôi con đom đóm mang theo một vùng thơ ấu, lượn lờ trong tầm mắt nhưng bay mãi trên cao, rồi chớp tắt khi bình minh đến. Những ông sao thả những tia sáng ngay dưới mặt đất, vượt nhẹ lên tóc em, nhưng sao mãi chẳng thể bắt lấy được. Những cửa sổ rồi cũng đóng khi về đêm, trả lại cho cái phố huyện cái hoang sơ, tịch mịch vốn có. Một đứa trẻ với tâm hồn nhạy cảm như Liên, làm sao có thể trách khỏi cái cảm giác hụt hẫng. Từng đêm, từng đêm, cô bé cứ hụt hẫng mãi như thế. Liệu có ai chắc rằng, Liên sẽ mãi giữ được cái non nớt thời trẻ. Hay đến một lúc nào đó, cảm xúc chai lì đi, Liên lại trở thành chị Tí, chỉ còn biết ngày hôm nay có bán thêm được đồng nào không, rồi dửng dưng mãi cái cuộc sống của mình nơi phố huyện khi tuổi đời chỉ vừa tròn đôi mươi.

Một đứa trẻ phải đối mặt với cảm giác hụt hẫng mỗi khi màn đêm buông xuống. Nhưng, đó chưa phải là tất cả những gì mà một cô bé như Liên phải trải qua. Bất kỳ ai cũng vậy, khi thực tại không thỏa mãn được chúng ta, thì con người có xu hướng tìm về với những mảng quá khứ tươi đẹp. Đó là lí do mà trong Liên lại xuất hiện những hình ảnh về Hà Nội. Những tia sáng rực rỡ nơi phố huyện chính là nguồn cội cho cái ánh đèn thủ đô, cho những thức quả ngon. Đây là một hình ảnh vô cùng xúc động. Tôi hình tượng đến cô bé bán diêm đang co ro vun đắp cho những ảo ảnh tươi hồng trong cái giá rét tiết đông. Liên cũng như thế, cũng thỏa mãn bản thân bằng những hình ảnh không thực trong cái cảm giác chơi vơi. Hình ảnh này phác họa rõ ràng sự khao khát tìm về cái đẹp, về thứ ánh sáng rực rỡ mà cô bé từng biết, lại càng khắc sâu hoàn cảnh đáng thương đang dày vò tinh thần Liên. Vậy, chắc hẳn không có gì quá đáng nếu đổ lỗi những tia sáng ấy cho nỗi đau mà Liên đang phải gánh lấy.

Ấy thế, liệu Liên có thể thoát ra khỏi biết bao cái hụt hẫng, cái đau xót ấy không. Cô bé làm sao thoát khỏi cái nhịp sống chậm rãi đến ghê rợn ấy khi xung quanh em, xung quanh cả những kiếp người mòn mỏi là bóng tối bao trùm, trói buộc cuộc đời, trói buộc tâm hồn họ trong cái quẩn quanh mà chẳng ai muốn. Bóng tối buộc họ phải nương mình theo những ánh sáng leo lắt để phải tự hành hạ tinh thần mình. Bởi suy cho cùng, khi tâm hồn còn biết đau, còn biết mình đáng thương tức vẫn còn nhịp sống, còn hơn thả mình trôi vào vùng tối mù mịt, trả lại cho cuộc sống những tiếng cười khanh khách như hình ảnh cụ Thi đi dần về bóng tối. Những tia sáng trong Hai đứa trẻ là minh chứng rõ nét cho cái gọi là “số phận” mà mọi người thường nhắc đến, những “số phận” mà chúng ta không thể nào tránh đi được.

Quả thật, đôi khi những ánh sáng lại không đem đến những sự an yên trong tâm hồn, nhất là thứ ánh sáng leo lắt, vờn nhau trong bóng đêm của phố huyện. Có lẽ sẽ chẳng một ai mong mình rơi vào những vực thẳm xúc cảm mà Liên và những người dân con phố nghèo đó đã phải trải qua.

Tài liệu chia sẻ tại <https://vietvanhoctro.com>

Hiển nhiên, một cây bút tài năng như Thạch Lam không thể nào chỉ gieo lại trong lòng người

đọc những mảng bi thương rồi bỏ mặc cho chúng ta cứ hoài chấp nhận những “số phận”. Đến cuối tác phẩm, Thạch Lam dùng hình ảnh chuyến tàu đêm sáng rực chạy ngang qua phố huyện để biểu tượng cho những ước mơ, những hi vọng của Liên sẽ cùng với đoàn tàu chu du đến một vùng đất tốt đẹp hơn. Nhưng tất cả cũng chỉ là niềm tin được bọc trong cái ánh sáng của những con đom đóm, của vũ trụ sâu thẳm rồi lọt qua phiến cửa sổ nhỏ nơi phố huyện.

Huyền Ngọc Thiên

Lớp Marketing - Trường Đại học Tôn Đức Thắng